

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Dirección y Administración: GRAL. CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 - Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugooslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

NAROCNINA: Za Ameriko in za cele leto \$ arg. 6.-; za pol leta 3.50. Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

AÑO (Leto) XI. BUENOS AIRES, 28 DE DICIEMBRE (DECEMBRA) DE 1940 Núm. (Štev.) 192

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

V NOVO LETO

Ko se ob prehodu v novo leto oziramo po starem običaju nazaj na preteklih dvanajst mesecev, ne moremo reči, da je 1940. leto bilo prizanesljivo. Navidezni mir na bojiščih, s katerim je to leto nastopilo, je bil samo priprava za velike vojne operacije, zaradi katerih je nova vrsta narodov, ki so mirno živeli svoje samostojno življenje, prišla pod tujevo oblast. Norveška, Danska, Belgija, Nizozemska in Luksemburška so morale kloniti pred valjarjem orjaške nemške vojske in strašni boji v Belgiji in Franciji so se končali s kapitulacijo francoske države, ki je sedaj razkosana na dva dela. Vojni požar se je z vstopom Italije v vojno razširil še na Afriko in končno na Balkan, med Veliko Britanijo in Nemčijo pa se je začela neizprosna zračna vojna, ki vsak dan in skoro vsako uro zahteva nove žrtve.

Pustošenje, ki ga povzročila vojna vihra, povzročila, da izgledi za leto 1941 ne morejo biti dobri. Posledice sedanjega uničevanja se bodo čutile še dolgo vrsto let in težko je reči, kdaj si bo svet opomogel od udarcev, katere sedaj prejema.

Edina svetla točka v mednarodnem dogajanju preteklega leta je dejstvo, da se je zmagoviti pohod našilja, ki je že pomendralo svobodo tolikih narodov, zaustavil in da so se napadalci na nekaterih bojiščih spremenili v napadane. To opravičuje upanje, da se bo vojna slednjic le končala s pravičnim mirom, ki bo miroljubnim narodom vrnil svobodo in samostojnost.

Hude nevarnosti so pretile v preteklem letu tudi naši državi, Jugoslaviji. Vojna je prodrla tudi do njenih meja in na naš tla so celo padle bombe. Čeprav se tudi v Jugoslaviji čutijo posledice sedanjega klanja, vendar je naša država imela vsaj to srečo, da ji je doslej vojna vihra prizanašala. Le če pomislimo, koliko življenj naših ljudi se je s tem ohranilo in koliko dobrin je ostalo nedotaknjenih, moremo v vsem njegovem obsegu razumeti veliko važnost dejstva, da je Jugoslavija ohranila mir. Ob vstopu v novo leto moremo samo izraziti željo in upanje, da bo naš narod tudi v bodoče mogel ohraniti svojo nevtralnost, obenem pa tudi svojo svobodo in neodvisnost.

V našem izseljeništvu ni bilo tekom preteklega leta posebno važnih dogodkov. Društveno delovanje se razvija še dokaj normalno, dasi tako na posameznike kakor na celoto vpliva sedanje stanje v svetu.

Pojavljajo se gospodarske skrbi. Posledice vojne se prav močno čutijo tudi v gospodarskem življenju Argentine. Nastal je velik zastoj v izvozu njenih glavnih pridelkov in to potlačujoče vpliva na vso gospodarsko delavnost. Mnoge naše družine je že udarila brezposelnost. Ker so naši izseljenci v ogromni večini iz Primorske, se tem materijalnim skrbem pridružujejo še skrbi za usodo svojcev v starem svetu. Mnogi inajo tam brate, sinove, svake in druge sorodnike, ki so morda bili vpoklicani pod orožje in poslani na bojišča za stvar, ki ni naša. Vse to vpliva na splošno razpoloženje naših ljudi. Živci, ki so jih tekom leta nešteto krat razburile časopisne vesti, nestrpno pričakujejo olajšanja, ki bi ga prinesla novica o kakšnih odločilnih dogodkih, ki bi mogli po-

GRKI PRODIRAJO PROTI VALONI

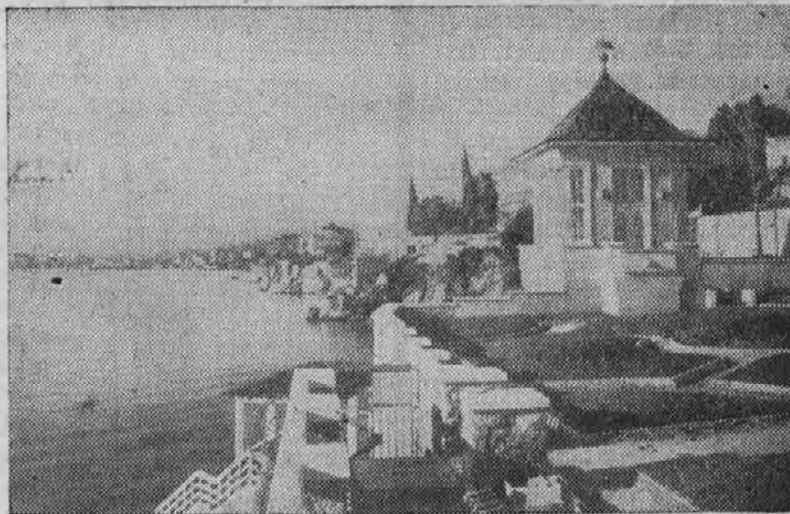
ANGLEŠKA VOJSKA OBKOLILA BARDIO, VAŽNO ITALIJANSKO OPORIŠČE V LIBIJI — POROČILO MARŠALA GRAZIANIJA O OPERACIJAH V AFRIKI — CHURCHILL POZVAL ITALIJANE, NAJ SE OTRESEJO MUSSOLINIJEVE DIKTATURE — ANTHONY EDEN ZUNANJI MINISTER VE-LIKE BRITANIJE

Vkljub slabemu vremenu, ki zelo ovira vojne operacije v Albaniji, prodira grška vojska vztrajno proti Valoni ter se ji je te dni posrečilo zasesti po hudih bojih pristanišče Kimaro. Poročila iz Aten zagotavljajo, da se Italijani sedaj močneje upirajo. V Albaniji se baje nahajajo tudi specializirani oddelki nemške vojske, ki so se pripeljali iz Italije v velikih vojnih avionih. Doslej še ni znana številna moč teh nemških čet in zato ni mogoče ugibati, koliko bi mogla nemška pomoč vplivati na razvoj položaja na Albanskem bojišču.

Veliko pozornost je vzbudila v svetu vest, da je angleška vojna mornarica krožila pretekle dni po Otrantski ožini in Jadranskem morju, brez da bi naletela na italijanske vojne ladje. Angleške edince so ob tej priliki silovito bombardirale Valono.

BOMBE NA SUŠAK

Britanska vojna letala so v noči od 21. na 22. decembra obstreljevala Benetke, Trst in Reko. Tekom obstreljevanja Reke sta padli dve

Sušak, jugoslovansko pristanišče, katero je bilo tudi deležno nekaj bomb, ko so Angleži bombardirali Reko

bombi tudi na jugoslovanska tla in sicer pred novo poslopje sušaškega mestnega poglavarstva. Sedem oseb je bilo pri tem ranjenih in popokala so stekla na oknih bližnjih poslopij.

Italijani zagotavljajo, da je bombi, ki sta padli na Sušak, spustilo angleško letalo, kar je tudi verjetno. Jugoslovanske oblasti so imenovale posebno komisijo, ki bo izvršila preiskavo.

Maršal Graziani je poslal Mussoliniju obširno poročilo, v katerem

kazati, kako in kdaj se bo končala vojna.

Leto 1940 ni bilo blagoslovljeno leto. Mnogo gorja je prineslo človeštvu in z lahkim srcem se tomo poslovili od njega. Vsi naši upi veljajo novemu letu, ki je na pragu. Naj bi nam ono prineslo pravični mir, po katerem hrepene vsi ljudje dobre volje. Naj bi ono pomenilo začetek nove dobe v življenju narodov, tiste dobe, ki jo je prerokoval naš največji pesnik:

„...da, koder solnce hodi, prepri iz sveta bo pregnan; da rojak prost bo vsak, ne vrag — le sosed bo mejak!“

BOJI V LIBIJI

Britanske čete, ki so prodrle v Libijo, so obkolile Bardio, važno italijansko vojno oporišče, ki je močno utrjeno in čigar posadka šteje več ko 20.000 mož. Angleži napadajo s treh strani in upajo, da se mesto ne bo moglo dolgo držati. Posadka v Bardiji je dobila ukaz, da se mora braniti do zadnjega, ker hoče italijansko vojno vodstvo pridobiti čas za utrjevanje Tobruka, kjer bo maršal Graziani skušal zadržati britanski naval. Italijani zagotavljajo, da so Angleži zbrali za to ofenzivo velikansko vojsko in izredno veliko število tankov in letal; trde, da se je Angležem ofenziva posrečila samo zaradi velike premoči njihovih motoriziranih oddelkov.

Število italijanskih ujetnikov, ki so padli v angleške roke pri Sidi Baraniju in ki so bili že prešteti ter poslani v ujetniška taborišča, znaša doslej 35.949, naraslo bo pa še za nekoliko tisočev, ki jih doslej še niso popisali. To število dovolj zgovorno govori o obsegu italijanskega poraza v Afriki.

Italijo pognal v vojno proti Veliki Britaniji in to proti volji italijanskega ljudstva, italijanskega kralja in Vatikana. Churchill je povedal, kako je Anglija vselej podpirala Italijo, od njenega preporoda dalje, in kako so bili odnosi med obema narodoma kar najboljši vse do abesinske vojne, ko je Mussolini prekršil pakt Zveze narodov in s tem izzval sankcije proti Italiji. Dejal je, da se Italija, po volji enega samega človeka in proti svojim resničnim čustvom bori za int erese Nemecev, ki v dnu svoje duše sovražijo Italijane. Zaključil je svoj govor z izjavo, da preostaja Italiji samo sledeča izbira: Ali se reši Mussolinijeve diktature, ali pa bo prišla pod nemški škorenj.

Italijanski listi so po začetnem obotavljanju prinesli nepopolne in deloma netočne izvlečke Churchillovega govora. Pospremili so jih seveda s komentarji, v katerih zatrjujejo, da sta Mussolini in italijanski narod enih in istih misli, kar se vojne tiče, ter da Viktor Emanuel popolnoma odobrava Mussolinijevo politiko.

Nevtralni opazovalci menijo, da ta zadržila niso iskrena in da se v Italiji po vsej priliki nekaj kuha. Saj si drugače ni mogoče misliti, da bi bil Churchill govoril tako, kakor je. Angleška vlada razpolaga z dobro organizirano obveščevalno službo in mora imeti v svojih rokah zelo interesantne vesti o notranjem položaju Italije, če je preko svojega predsednika storila tak korak. Da v Italiji ne morejo biti prav posebno navdušeni za vojno, je več ko verjetno. Posledice blokade se čutijo v pomanjkanju sirovin in življenjskih potrebščin in dogodki na bojiščih, tako v Afriki kakor v Albaniji, niso taki, da bi mogli navduševati. Nedavne spremembe v vrhovnem vodstvu italijanske vojske upravičujejo mnenje, da so med Mussolinijem in vojnim vodstvom nastala nesoglasja, glede katerih tudi kralj ne more biti popolnoma brezbržen.

SPREMEMBE V ANGLEŠKI VLADI

Najvažnejše diplomatsko mesto je danes za Anglijo gotovo Washinton. Od politike severnoameriške vlade v sedanji vojni zavis najbrž njen izid. Pred nedavnim je v Washingtonu nenadoma preminul tamkajšnji angleški ambasador lord Lothian, ki je bil svojčas velik Hitlerjev občudovalec, a je pozneje, ko se je bolj temeljito seznanil z nacionalnim socializmom, popolnoma spremenil svoje mnenje ter hudo napadal nacistični režim. Za angleško vlado je z njegovo smrtjo nastalo vprašanje koga imenovati za njegovega naslednika. Listi so postavili razne kandidate; eni so mislili, da bi bil za takšno mesto najbolj primeren bivši kralj, sedanji windsorski knez, ki se je, kakor znano, odpovedal prestolu zaradi ljubezni. On bi Severnoamerikancem bil gotovo simpatičen in bi mogel z uspehom vršiti svojo dolžnost. Drugi so mislili, da bi moral v Washington Lloyd George, sivolasi liberalni politik, ki uživa ugled doma in v svetu. Končno pa se je vlada odločila, da pošlje za svojega veleposlanika v Severno Ameriko dosedanjega zunanjega mi-

nistra lorda Halifaxa. In ob tej priliki se je izvršila tudi reorganizacija vlade. Halifaxovo mesto je prevzel Anthony Eden, ki je v Churchillovi vladi z uspehom vodil ministrstvo vojne. Pripisujejo mu zaslugo za sedanjo uspešno angleško ofenzivo v Afriki. Ko je bil on prevzel vojno ministrstvo, je bil položaj Anglije v Egiptu precej šibak. Eden je obiskal Egipt in druge afriške kolonije in uspeh njegovega potovanja se je kmalu pokazal. Angleška vojska, ki se je dotlej branila pred napadi, je prešla v napad in hudo porazila Italijane. O Edenu pravijo, da je energičen mož in menijo, da takega človeka potrebuje angleška zunanja politika. Za vojne ministra je bil imenovan Mr. Margesson, eden izmed voditeljev konservativne stranke. To imenovanje je pomenilo za mnoge znatno presenečenje, vendar pa si angleško javno mnenje ne beli glavo s tem, kdo je ali ni vojni minister, ker je prepričano, da vodi vojno pravzaprav Churchill. In v Churchilla imajo Angleži popolno zaupanje.

Tekom božične srede je bilo med Anglijo in Nemčijo nekakšno premirje. Bombniki ta dan niso šli na "delo". Vkljub temu pa so Angleži prečepeli božično noč v podzemskih zavetiščih okrog tradicionalnih božičnih drevese.

KLIRIŠKI DOLG NAŠE DRŽAVE NEMČIJI

Skoraj pol milijarde dinarjev dolguje naša država v kliringu z Nemčijo. Trgovina z Nemčijo se je razvijala zelo hitro in so bila naša naročila v Nemčiji zelo velika. Do nedavnega je bila Nemčija skoraj stalno naši državi dolžna visoke zneske, sedaj pa se je stanje obrnilo. Po eni strani so se povečale dobave Nemčije naši državi, po drugi strani pa je v precejšnji meri izostal izvoz naše države v Nemčijo. Posebno malo je šlo tjakaj pšenice in koruze, kajti letina je bila letos slaba, povrh tega pa smo bili večje količine žita še iz lanskih pogodb in dogovorov dolžni. Našega dolga je kriva tudi naglica uvoznikov, ki so pravčasno izvedeli, da b o tečaj nemške marke povišan, pa so začeli z vso naglicjo naročati svoje blago. Visoki tečaj marke pa bo ovira za izravnaje našega računa, kajti novo naročeno blago bo mnogo dražje kakor do sedaj.

TRGOVINSKA POGAJANJA

Trgovinska pogaanja med našo državo in več drugimi državami se bodo kmalu začela. Med te države spadajo Švedska, Finska, Romunija in še nekatere druge. Kakor zatrjujejo v Beogradu, bo zunanja trgovina naše države urejena tako, da ne bo prevelike škode trpela niti naša industrija niti obrt in kolikor bo pač v sedanjem težkem položaju mogoče doseči. V Švico pa bo te dni odpotovala posebna komisija, ki bo kupila za našo državo okrog 200 glav goved siementalske pasme za razplod.

MINISTER ZA TELESNO VZGOJO V ZEMUNU

Minister za telesno vzgojo ljudstva Dušan Pantič je obiskal pred nekaj dnevi v spremstvu bivšega ministra in starešine gasilske zajednice Franca Snoja gasilsko prostovoljno četo v Zemunu, posebno pa se je zanimal za jadralni oddelek te čete, kateri ima svoje delavnice in v njih izdeluje več jadrlnih letal. Zemunska gasilska četa je prva, ki je ustanovila jadralni oddelek izmed vseh gasilskih čet v državi.

Argentinske Vesti

ZASEBNE IN VERSKE ŠOLE ZAPRTE

Potom sklepa državnega šolskega sveta so vse zasebne šole v Entre Riosu, ki nimajo pravnega dovoljenja ustavljene. Tu se gre v prvi vrsti za okraje Victoria in Concordia, kjer poslujejo nemške šole.

ZGODOVINSKA NAJDBA

Ogrski raziskovalec Paul Fejos je odkril na obrežju reke Urubamba, v bližini glavne ceste Macehu Pichu razvaline treh mest iz časa Inkov.

Odkritje je važno za proučevanje zgodovine tega kulturnega indijanskega plemena.

VREČ PRIMANJKUJE

Pridelovalec žita je začelo primanjkovati vreč ter nimajo žita kam spraviti. Nastaja pa radi tega nevarnost, da se bo mnogo žita skvarilo. Vlada pa hoče poskrbeti, da bo vreč dovolj ter je tozadevno že potrebno ukrenila.

ZASEDANJE PARLAMENTA

Parlament ne bo zasedal do 8. januarja prihodnjega leta.

STRAŠNO NEURJE

V terek je vladala cel dan strašna sopara, ki ni niti zvečer ponehala. Okrog devete ure zvečer je začelo deževati in par minut nato je potegnil silni veter obenem pa je začelo liti, kakor iz škafa. Takoj je bilo vse mesto v vodi ter skoro do cela tudi promet ustavljen radi dreves, brzjovanih in telefonskih drogov, ki jih je vihar pometal po tleh. Prava sreča je bila, da se ni zgodila kakva nesreča. Škoda pa je seveda ogromna.

Niso pa bili vsi tako srečni kakor mi tukaj v Buenos Airesu. V Rosariju so bile ubite dve osebi po električnem toku, eden pa, ker se je zrušil galpon, v katerem je spal. Več ali manj ranjenih pa je bilo tudi nekaj ljudi.

Pomorski promet pa kljub silni nevihti in viharju ni mnogo trpel ter se tudi nobena nesreča ni zgodila. Vihar je dosegel hitrost 110 kilometrov.

Cerkve so bile letos radi te nevihte bolj prazne, le najbolj vneti verniki so se polnočnice udeležili.

POLICIJA JE SLUČAJNO ODKRILA ZALOGO RAZSTRELIVA

Te dni je policija iskala na domu, ulica Venezuela 1496, brezposelnega natakarja Artura Arauja, starega 38 let, ker je imela z njim neke račune. Policija pa ni našla samo to kar jo je privedlo v to hišo, ampak je na njeno veliko začudenje zasledila in našla kar celo zalogo razstreliva.

Policija je Arauja takoj aretirala in odpeljala na glavno policijo, kjer so takoj račeli s spraševanjem, odkod je dobil to razstrelivo in kaj je z njim nameraval. Aretirance pa dosledno molči in noče ničesar povedati.

Policija je mnenja, da je Araujo prejel razstrelivo od kake osebe v šrambo,

NAČELNIKA POLICIJE ODSTOPILA

Načelnik policije general Sabalain, podnačelnik polkovnik Benjamin Gonzalez, sta odstopila. Za podnačelnika, oziroma načelnika, je bil imenovan kapitan Juan C. Rosas, ki je svoje mesto že prevzel.

MNOGO OTROK UMRLO RADI TREBUŠNE BOLEZNI

V okraju San Cristobal, provinca Santa Fe, je radi boleznii v črevesju pomrlo nad štirideset otrok.

Zdravstvena oblast je takoj, ko je zaznala za te slučaje, poslala tja zdravniško komisijo, da preišče vodo. Obenem tudi, da poskrbi, da se bolezen ustavi.

GIBANJE PARNIKOV

V sredo je dospel v tukajšnje pristanišče španski parnik "Cabo de Hornos".

Pripeljal je mnogo potnikov, blaga in pošte.

PRI KOPANJU UTONILI

Tri osebe so utonile pri kopanju v Rio Primeru: dva otroka in ena ženska. Našli so jih več kilometrov proč od kraja nesreče.

Nesrečo je zakrivila narasla reka, ki je bila silno deroča, nekaj pa nepredvidnost.

ANGLEŠKI PARNIK PRISPEL

V sredo je priplul v pristanišče na Dock Sudu angleški parnik "Potaro". Poleg mnogo raznega blaga in pošte je parnik pripeljal tudi kakih 15 angleških mornarjev torpediranega po nemški podmornici nekega drugega angleškega parnika.

Kje je bil torpediran in kako se imenuje potopljeni parnik in kdaj se je to zgodilo, držijo v tajnosti.

LETOPIS (Koledar) za 1941

Koledar, ki je po mnenju strokovnjakov nekaj posebnega, je že izšel.

Letopis se prodaja: v Banco Holland's Unido, Mné. Mitre 234; Slovenski dom, Gral. César Díaz 1756; G. P. Društvo Slovencev, Villa Devoto, Simbrón 5148; Almacén V. Kovač, Villa Progreso; Almacén V. Černić, Vila Devoto; Pizzeria Filipič na Paternalu; Društvo "Slovenska Krajina" na Avellanedi; pri F. Kurinčiču, Garay 3910; Sovenski Krožek, Montevideo in Društvo "Triglav" v Rosariju. Dalje v restavraciji Emila Živca na Paternalu in pri Hojani in Erzetiču, na Av. Francisco Beiró, V. Devoto.

Vsa druga naročila sprejema Andrej Škrbec — Cas. Correo 171 — Bs. Aires.

Iz uredništva

G. Kraševac, Llavallol: Zelo obžalujem, da se radi preoblega dela nisem mogel odzvati Vašemu vabilu. Če mi bo čas dopuščal se oglašim kdaj pozneje. Srečno novo leto Vam in Vašim! — J. Švigelj.

ZAPLENJENJE BRAZILSKIH PARNIKOV

Angleške vojne ladje so zaplenile tri brazilske parnike. Brazilska vlada je radi tega pri angleški vladi protestirala in se je te dni po dolgih razgovorih dosegel sporazum. Anglija bo zaplenjene ladje, kakor tudi tovar vrnila Brazilu. In najbrže bo izročila nazaj tudi tiste nemške potnike, katere je z ladje Itapé vzela križarka "Carnarvon Castle". To je tista pomožna vojna ladja, ki je imela boj z neko nemško ladjo.

S tem bo torej zadeva o teh zaplenjenih ladjah rešena.

Smrtna kosa

V soboto je mirno in brez bolečin za vedno zaspala Marija Cerkvenik, doma Lokev pri Divači, stara 83 let, ki jih je dokončala 13. decembra.

Marija Cerkvenik, dasi je imela že čez 80 let, si je zaželela v tujino, k svojim dragim. Dospela je tako pred 23 meseci v Argentino, kamor so jo svojci poklicali.

Živela je nekaj časa pri sinu Jožefu, ki ima svojo hišo v El Ceibo, okraj Mataderos v Buenos Airesu. Od tu pa se je preselila k drugemu sinu, Ivanu, ki poseduje hišo v Quilmesu in mehanično delavnico. V tej hiši v Quilmesu jo je dohitela smrt.

Cerkvenikova je bila kljub svoji visoki starosti izredno živahna in vedno veselega značaja. Njena največja zadovoljnost je bila zavest, da se nahaja med svojimi in ko bo umrla, da bo imela koga, ki bo pomolil na njenem grobu.

Sploh pa je bila Cerkvenikova, zelo dobra, poštena in pobožna žena. Vsak kdor jo je poznal, jo je vzljubil. Zato pa je uživala med svojimi ljudmi veliko spoštovanje. Radi svojega dobrega značaja se je tudi med svojimi domačimi dobro razumela. Pa tudi Argentinci so jo radi imeli.

Pokojna Cerkvenik zapušča torej tukaj dva sina, Jožefa in Ivana, snahi, več vnukov in vnukinj ter sorodnikov.

Pogreb se je vršil v nedeljo na pokopališču v Quilmesu, kamor so jo spremili mnogi rojaki, od povsod: iz Quilmesa, Berazateguija, San Martina, Buenos Airesa in drugod. Bila je ravno maša ko je dospel sprevod pred cerkev. Duhovnik, ki je imel ta čas pridigo, je s to prenehal ter ukazal krsto prinesiti v cerkev, vernikom pa je rekel: "Prinesli so sedaj krsto z ženo, katero sem dobro poznal, ker je hodila pogosto v to cerkev, od kar je dospela iz Evrope. Sveta žena je to, dam ji zato zadnji blagoslov, da se bo tudi ona na nas spomnila na onem svetu in za nas prosila".

Naj bo dobri ženi lahka argentinska zemlja, ostalim pa naše iskreno sožalje!

Te dni je z odličnim uspehom dovršila učiteljšče Kapinjera Hočevar.

JUGOSLOVANKA DOKONČALA PČITELJIŠČE

Te dni je z odličnim uspehom dovršila učiteljšče Kapinjera Hočevar.

hčerka javne prevajalke Milice Hočevar.

Imenovana je bila tako dobra v vseh predmetih, da je bila, in to edina na učiteljšču, oproščena vseh ustmenih izpitov.

Kapinjera Hočevar doma vedno govori v svojem materinem jeziku ter tudi dobro pozna običaje in zgodovino Jugoslavije.

To smo pripomnili radi tega ker mnogo naših staršev pravi, "bi ga dala v slovensko šolo, pa bi se potem preveč mešal". Ta trditev pa je nespametna. Otroci tistih staršev namreč, ki pazijo na to, da njihov otrok govori njihov jezik, je eden najboljših v argentinski šoli. To pa zato, ker je prisiljen več misliti in se mu radi tega razum mnogo bolj razvije. Našteti bi mogli več takih pridnih otrok, n. pr. Rožane Rihard, Jadranka Baretto, A. Može, Marica in pokojna Ida Mavec, Milena Kodolja in še drugi.

Zato starši le ne imejte te bojzani, da bo vaš otrok zaostal, če bo obiskoval slovensko šolo, ravno nasprotno, še boljše in lažje bo obdeloval predmete v argentinski šoli. Vi samo imejte toliko skrbi, da bodo otroci govorili vaš jezik, pa bo dobro.

Kapinjera Hočevarjevi pa nad uspehom iskreno čestitamo!

ZENITNA PONUDBA

Želim znanja v svrhu ženitve z dobro hišno gospodinjjo, bodisi dekletom ali vdovo v starosti od 35 do 45 let. Če mogoče iz Tržaške okolice. Ponudbe poslati na ta naslov: Cah Jožef, Calle Entre Rios 2968 — Mar del Plata — F.C.S.

"JAZ MOREM BITI ZADOVOLJEN:

Moji prihranki so varni in moje denarne pošiljke v Jugoslavijo in Italijo dospejo z isto brzino ter varnostjo kakor kdaj prej"

Zadovoljstvo, katero ima jugoslovanska klijentela iz razloga, da so njihove denarne operacije izvršene z največjo varnostjo in brzino, se še poveča, ker brez izgube časa pri istem oknu morejo denar nakazati v Jugoslavijo in Italijo ter ga vložiti na štedenje.

Nakazila v Dinarjih in Lirah

potom zrakoplova ali brzojavno nakazana potom Banke Boston vedno dospejo z varnostjo in brzino ter izplačane prejemu brez kakih stroškov ali odbitkov, s povratno priznanico, katero kasneje dostavljamo pošiljatelju, kakor dokaz v redu izvršene izplačila.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99 — Bmé. MITRE 562

Alsina 999 — Pueyrredón 175 — Bdo. de Irigoyen 1578

Avda. Gral. Mitre 301 (Avellaneda), Córdoba 1223 (Rosario)

POVERJENJE — VLJUDNOST — SIGURNOST — BRZINA

Mnogoštevilno ljudstvo spremlja jugosl. konzula Alberta Marangunica na njegovi zadnji poti

Rivadavia 3070
PIAZA ONCE

OD 9-12 OB NEDELJAH OD 8-12

Vesti iz organizacij

“Slovenski Dom”

Vabi

NA PRIREDITEV, KI SE BO VRŠILA NA
SILVESTROV VEČER

31. DECEMBRA, v ulici ALSINA 2832, v dvorani “XX de
Setiembre”. Začetek točno ob 10 uri zvečer.

Spored:

- 1) V. Vodopivec: MAJOLČICA (Mešan zbor)
- 2) J. Laharnar: LE PEVAJ (Mešan zbor)
- 3) J. Aljaž: ZORA (Moški zbor in bariton solo)
- 4) “SOVRAŽNIK ŽENSK”. Šaloigra v enem dejanju

OSEBE:

Milan, logar Emil Lozej
Betka, njegova žena Irena Jekše
Gruža, samotar Mirko Peljhan

- 5) V. Vodopivec: KNEZOV ZET (Mešan zbor)
- 6) PLES (Marušič Ema, spremlja na glasovir Mari Mavec)
- 7) H. Volarič: NEZAKONSKA MATI (solospjev Zofija Sulič)
- 8) MODRA DONAVA (Ples fantov in deklet “Slovenskega doma” spremljan s petjem Z. Sulič, na klavirju M. Mavec)
- 9) PRIHOD NOVEGA LETA (živa slika).

PO KONČANEM SPOREDU PLES IN SREČOLOV
DO 4 URE ZJUTRAJ.

SVIRA ORKESTER.

Vse rojake in rojakinje vljudno vabi

Odbor

“SLOVENSKI DOM” NA JUGO-SLOVANSKI RADIO-URI

V nedeljo 29. decembra bo nastopil zbor “Slovenskega doma” na Jugoslovanski radió-uri ter bo zapel več pesmi.

Silvestrov večer

Vse rojake in rojakinje že sedaj opomnimo, da bo letošnje Silvestrovo “Slovenski dom” obhajal v dvorani XX. Setiembre, ulica Alsina 2832.

Ta Silvestrov večer, ki ga bo priredil “Slovenski dom”, pa ne bo kakor se ga ponavadi prireja, — malo plesa, mogoče kak zaključni govor, in to je vse. To Silvestrovo bo nekaj posebnega. Saj bomo imeli priliko zopet slišati raz odra naše pevke in pevce, ki so se zadnjič na proslavi Zedinjenja tako dobro odrezali. Zapeli bodo poleg drugih spet dolgo, tragično bajno pesem “Knezov zet”, ki je občinstvu tako zelo ugajala. Najdajmo se, da bo sedaj še bolj ugajala, ker bodo zamogli nekateri pevci že nastopiti, ki zadnjič radi boleznim niso mogli, ter se bo s tem zbor izpopolnil.

Nastopil bo spet mladi umetnik na harmoniki, Faust Zadra.

Predstavila se nam bo na odru s par nastopi naša pevka Zofka Suličeva.

Paternalna dekleta in fantje bodo zaplesali lep ples, kateri bo spremljan s petjem.

Predstavila se nam bo ta večer tudi nova plesalka Ema Marušič.

Poleg vsega tega bo opolnoči živa slika, ki jo bodo predstavljali fantje in dekleta.

Bo pa tudi srečkanje, in kdor ima srečno roko, bo lahko zadel kak lep in dragocen bobitek.

Samo ob sebi pa se razume, da bo tudi ples.

Torej rojaki in rojakinje, če hočete nekaj lepega videti in slišati ter se zadnji dan starega leta pošteno in neprisiljeno zabavati, pridite na Silvestrov večer v Alsina 2832, na prireditev “Slovenskega doma”.

MATRIMONIO

Zakoncec dobijo sobo in kuhinjo zato, da pazijo na hišo, ko so gospodarji odsotni. Naslov: Gaspar Campos 618, Vicente Lopez F.C.C.A. — U. T. 741 - 1200.

IZ MONTEVIDEA

PROSLAVA ZEDINJENJA

(Op. nr. — Ta dopis nam je dopel z velikim zakašnjenjem, zato ga šele sedaj objavljamo.)

Tudi v naši koloniji smo prvi december proslavili z izredno slovensnostjo. Vabilu g. Doktoriča k cerkveni slovensosti v kripti cerkve sv. Frančiška so se odzvali zastopniki vseh naših društev in izredno mnogo našega občinstva. G. izseljeniški dopisnik je v hrvaškem in slovenskem govoru s toplimi besedami opominjal vse člane naše kolonije, da se moramo v sedanjem za našo domovino tako težkem času z vso ljubeznijo okleniti svoje narodne države. Slovesnost se je zaključila z našo državno himno in obredno molitvijo za našega kralja Petra II.

Popoldne se je vršila proslava v dvorani Durazno 1118. Vodil je prireditev odbor delegatov društev “Jugoslov. Zajednica”, “Bratstvo” in “Slovenski krožek”.

Po pozdravu predsednika prireditvenega odbora, g. Nikola Stipanovića je zaigral orkester “Slovenskega krožka” uruguaysko in jugoslovensko himno. Sledila je nato lepa simbolična slika, pri kateri so tri deklice, Srbkinja, Hrvatca in Slovenka pred državno zastavo v iskrenem in pomembnem dialogu so pozivale k ljubezni do narodne zgodovine, prosvete in jezika, k ljubezni do skupne države. Kratki simbolični prizor je bil zaključen z Vilharjevim moškim zborom “Iz bratskog zagrljaja”.

Zelo lepo, a za tako priložnost nekoliko predolgo, sta potem govorila zastopnika Zajednice in Bratstva. Najboljši vtis je napravil kratki in jedrnat govor Jožeta Cottića od “Slovenskega krožka”, ki je končal z besedami: “Zavedajmo se toraj vsi dobro posebno danes, da za nas ni mesta nikjer drugje, nego samo v Jugoslaviji!”

Zares krasno je bilo petje mešanega zbora “Slovenskega krožka” pod vodstvom Kazimirja Makarovića. Vsa natrpano polna dvorana, — bilo je precej gostov raznih narodnosti navzočih, — je komaj dihala ob zvokih Ipvaveve “Milada” in Schwabove “še ena”. Ko so pa zapeli Doktoričevo “Naša bol” je šlo pritaženo ihtenje skozi dvorano. In

navzočemu avtorju se je storilo milo pri srcu, ker je videl, da je zadel na pravo struno: narod je razumel to njegovo priprosto pesem, ne samo Slovenci, tudi Hrvatje in Srbi.

Izven programa je na vabilo prireditvenega odbora nato stopil, viharo pozdravljen, na oder g. Doktorič: Kako je lepa naša pesem, srbska, hrvaška in slovenska, vsem nam je ta naša pesem draga, vsi enako jo z ljubeznijo gojimo. Ona nas druži, v njej, ki smo jo prinesli iz skupne pradomovine, se čutimo vsi eno. Čemu med nami strastni razdori? Iščimo, gojimo med seboj vedno le to kar nas druži, opuščajmo vse, kar nas razdvaja.

Spored se je na to v redu nadaljeval s tremi deklamacijami, male Bebe Alagić s Stevanovićevo “Domovini”, Marije Papić s Preradovićevo “Pozdrav domovini” in Mare Nemeć iz Igo Grudnovo. “Primorje kliče”. Ta zadnja je bila posebno dobra, temperamentna.

Dobro se je postavil moški zbor “Bratstva”, ki ga je za to izredno priložnost pripravil in vodil na prošnjo pevcev g. Doktorič, z Zajčevim “Večer na Savi” in Hajdrihovičim “Buči, buči, morje Adrijsko”.

S tem je bil oficialni program končan. Da je bilo občinstvo izredno zadovoljno, je dokazalo zanimanje, s katerim so vsi sledili vsem točkam in da se na koncu nikomur ni mudilo vstati s sedežev. Vedno in vedno se zopet prepričamo, da se naš narod rad odzove, kjer vidi iskreno voljo za skupno stvar in kjer se mu nudi kaj dobrega in zdravega.

Vso čast vsem trem društvom, ki so proslavo priredila, in tudi občinstvu, ki je s svojo udeležbo tako lepo manifestiralo za našo drago Jugoslavijo.

OBČNI ZBOR “JUGOSLOVANSKEGA CENTRALNEGA ŠOLSKEGA UDRUŽENJA”

V nedeljo 29. decembra se bo vršil v prostorih “Jugoslovanskega kluba”, ulica Santiago del Estero 629, občni zbor.

Dnevni red občnega zbora bo poročilo o delovanju tega odbora tekom poslovnega leta, poročilo blagajnika in nadzorstva ter volitve novega odbora. Nato slučajnosti.

BOŽIČNICA V “SLOVENSKEM DOMU”

Na Božič se je zbralo v prostorih “Slovenskega doma” precej staršev s svojimi otroki, da jih bo sv. Miklavž obdaroval.

Nikakor niso mogli radovedni otroci dočakati tega belobradatega moža ter so venomer spraševali kdaj pride Miklavž. In prišel je, obdan od dveh angeljev in parkelja.

Zavladala je tišina. Mnogi so bili junaški, pa se niso bali rogatega hudebova, veliko se jih je pa s strahom skrivalo in stiskalo k svojim.

Takoj po kratkem nagovoru je Sveti mož začel deliti darove ter obdaroval kakih 70 otrok. Pa tudi nekaterih odraslih ni pozabil.

Nekako ob 8 uri je Miklavž razdelil svojo zalogo, nakar so se otroci zadovoljno vrnili s svojimi starši domov.

Nekaj mladine in tudi starejših je ostalo še nadalje, kjer so medsebojno se zabavali.

PREDAVANJE V “SLOVENSKEM DOMU”

V nedeljo je imel g. inž. Jekovec lepo in zanimivo predavanje v “Slovenskem domu”.

Ker pa je g. Jekovec predaval in povedal stvari, ki so važne za vse naše rojake, je potrebno, da podamo glede tega izčrpno poročilo, kar bomo storili prihodnjič.

IZ ROSARIA

ŠOLSKE IZPITI V ROSARIJU

Kakor smo že zadnjič javili, so se vršili izpiti na jugoslovanski šoli v Rosariju 13. decembra, katerim je poleg učiteljice sestre Alfonse, prisostvoval tudi konzul g. Rubeša.

RAVNATELJSTVO
BANCO HOLANDES UNIDO
PODRUŽNICA BUENOS AIRES

želi vsem Jugoslovanom v Argentini
srečno in veselo

NOVO LETO 1941.

BANCO HOLANDES UNIDO
SUCURSAL BUENOS AIRES
CASA CENTRAL: 25 DE MAYO 81
AGENCIA N° 1: CORRIENTES 1900
DIRECCION GENERAL: CURACAO

Gosp. Rubeša je bil jako zadovoljen nad uspehom, ter je učiteljici čestital. Pohvalili je tudi otroke, posebno pa še Rozito Mire in Lidijo Sirk, ki sta najboljši učenki.

Koncem izpita so otroci zapeli in podali nekaj deklamacij. Nato pa bili pogoščeni z bonboni in slaščicami, nakar je bil izpit završen.

IZ CORDOBE

VESELI BOŽIČNI PRAZNIKI IN SREČNO NOVO LETO!

Zopet novi dan veselja je prišel med nas, veseli Božični prazniki in Novo Leto. Stari, mladi, posebno majhni otročki nestrpno in z velikim veseljem pričakujejo ta dva praznika prerorenja.

Starčki se zbirajo okrog miz ter se pogovarjajo o svojih mladih preteklih letih, ter si močijo suha usta s sladkim vincom in prigrizujejo okusne jestvine. Žene in matere imajo mnogo veselih skrbi v kuhinji za napravo sladkih dobrin in nabavo lepih reči za otroke.

Tudi fantje in deleta se zbirajo, se ljubeznjivo pomenkujejo ter nato tudi skupno željno pričakujejo božičnice in ravno tako novega leta.

Pomenkujejo se ter si kujejo bodočnost. Zraven tega pa pojejo naše lepe slovenske pesmice, ki segajo še stari mamići in očetu do srea, da blišči dobebe solze po njihovem vsem obrazu od velikega veselja. In tako čakajo, da jih zvonček iz bližnjega zvonika pokliče k polnočni službi božji, da pomolijo in prosijo novorojenega Odrašenika celega sveta za pomoč in srečo do konec življenja in srečno smrt.

Mali so pa strašno radovedni, ker vidijo vse tako veselo, tudi njim se ne dremlje; srce jim govori, da ob polnoči pride v Betlehemu na svet majhen otrok — Zveličar, ki jim prinese obilo sreče in veselja.

V teh mislih želi Slovensko delavsko podporno društvo “Edinost” v Cordobi vsem svojim članom in vsem slovenskim rojakom in rojakinjam po celi Južni Ameriki vesele Božične praznike in srečno Novo leto, ki naj prinese obilo sreče in veselja!

Za društvo “Edinost”:
Anton Stepan Karel Gregorič
Tajnik Predsednik

Slovenska glasbena umetnost

Naša glasbena umetnost ima svojo najstarejšo in najpristnejšo obliko v narodni pesmi. Ta se je razvijala iz najstarejših časov, dokler ni dobila v zadnjih dveh stoletjih oblike, v kakoršni jo poznamo danes. Slovenski narod je že po svoji naravi zelo muzikalen, zato je popeval in še popeva kot malokateri

drugi narod. Slovenske narodne pesmi, v katerih je zakopan bogat zaklad najnežnejše umetnosti in ki jih ljudstvo poje navadno triglasno, so po veliki večini lirčne ter izražajo otožnost in odpoved, včasih šegavost, a precej je tudi religiozne legendarne epike, malo pa junaške pesmi in bojnih koračnic. Zbirali in harmonizirali so te narodne pesmi zlasti Gerbič, Aljaž, Zirovnik, Štritar, Deo, Hubad, Bajuk in Marolt.

Zgodovina slovenske umetne glazbe je pa še precej neraziskana. Misli iz srednjega veka pričajo, da se je na Slovenskem že tedaj zelo gojil gregorijanski koral, a v pesmaricah XVI. stol. je shranjenih mnogo ostankov cerkvenih pesmi iz XII.—XIV. stol. V začetku XV. stol. je pa gregorjanski koral začela nadoomeščati renesansa s svojim mnogoglasnim petjem. Iz te dobe imamo tudi že poročila o velikih glasbenikih slovenskega rodu, med katerimi je bil posebno znamenit dunajski škof in dvorni kapelnik cesarja Maksimilijana, Jurij pl. Slatkonja, ki je bil prvi zastopnik nizozemske renesančne polifonije (večglasnega harmoniziranega petja) med Slovenci.

Reformacija je zelo pospeševala slovenski kulturni polet skoraj vsepovsod, torej tudi v glasbi. To nam dokazujejo številne pesmarice iz one dobe, kakor Trubarjeva, Bohoričeva in dr., ki pričajo o visoki glasbeni kulturi tedanjega rodu. Zato je tedanja doba tudi mogla roditi glasbenika svetovnega imena, J. Gallusa-Petelina (1550—1590), ki tvori vrhunec kontrapunktno polifonije. Njegove posvetne in cerkvene skladbe veljajo še danes za prave bisere svetovne glasbene literature. Zupstil je 517 raznih kompozicij.

Protireformacija je v XVII. stoletju izpodrinila severozapadne kulturne uplive in uveljavila romanske, ki so jih pospeševali zlasti jezuiti. V XVIII. stoletju je že popolnoma prevladal italijanski muzični stil (rokoko) in polagoma osvojil tudi cerkveno glasbo. Mnogo in povsod so peli, a visoko kakovost tedanje glasbe so pridno pospeševali številni izdajatelji pesmaric, kakor Stržinar, Lavrenčič, Redeskin in drugi. Kako zelo je cvetelo že tedaj na Slovenskem glasbeno življenje, nam glasno pričča dejstvo, da je bila že l. 1701. ustanovljena v Ljubljani “Academia Philharmonicorum”. Ta je še danes eno najstarejših glasbenih društev v Evropi sploh in v njem je iskati začetkov slovenske umetne glasbene prelomu XVIII. in XIX. stoletja.

Glasbena kultura je bila tedaj na višku. J. Zupan je (l. 1789.) uglasbil prvo slovensko opero in tudi med ljudstvom je živelo vse polno pevcev, ki so zlagali in komponirali pesmi. (Nadaljevanje prihodnjič)

Slovenci doma in po svetu

PRIMORSKE VESTI

Italijani s kratkimi hlačami

Trst. — Po zasedanju delegacije za avtarkijo, ki se je vršila dne 13. septembra in kateri je prisostvoval tudi ministrski predsednik Mussolini, je ves italijanski tisk prinesel kratke in dolge slavošpeve modri kratkih hlač. Uvedbo kratkih hlač podčrtavajo listi ne samo iz higijskih razlogov, temveč tudi ker to predstavlja "patriotsko moško obleko". Patriotsko v toliko, ker zanje treba manj blaga. Kratke hlače bodo predstavljale glavno propagando, ki bo dominirala na bližnjem "avtarhičnem tednu" in naj bi enkrat za vselej odredile moško modo ter tako uvedla parolo potrošnje italijanskih proizvodov in prihranke v materialu. V zvezi s tem so trgovska društva obvestila svoje tovarne in krojaške delavnice, da pričnejo z izdelavo kratkih hlač. Vse trgovine moških oblik bodo postavile v izložbe na vidno mesto kratke moške hlače. Toda ostalo ne bo samo pri tem. Ves tisk bo o tem pisal, dnevniki bodo prinašali oglase in slike ter priporočila za kratke hlače. Uvedba pa bo poleg že zabeleženega higijskega razloga predvsem zelo važen osnovni doprinos v borbi za samostalno oskrbovanje, ki zahteva v tem pogledu, da se izvrši prava obča mobilizacija, pravijo listi. Kratke hlače ne bodo samo prištedile materiala temveč osvobodile ljudi "nepotrebnih neugodnih buržujskih dolgih hlač."

"Popolo di Roma" piše, da prihodnja zimska sezona ne sme zabraniti ostvareitev nove moške noše, katero bodo prevzeli Italijani.

Kampanja proti tujim besedam, pa še sedaj ni končana. Italijanska zveza hotelirjev je odločila, da se morajo vsa tuja imena na hotelih ali penzionih itd. odstraniti in zamenjati z italijanskimi. Prav tako tudi mora izginiti beseda "hotel", ki jo bodo zamenjali za "albergo". Za "five o'clock" in "dancing" še ne vedo pravih izrazov.

Italijanski olimpijski komite je odredil, da ne prizna več rekordov, ki bodo izraženi v jardih, stopah itd. Prav tako bodo zginili "bari", ki naj se odslej imenujejo "libo".

LETINA NA KANALSKEM IN VIPAVSKEM

Na Kanalskem je letina manj kot srednja. Med glavnimi pridelki je edino krma, ki smo jo pridelali zadosti. Že seno je bilo lepo in tudi

otave je v obilju. Žito je bilo slabo; ajde pa dosti. Vinska trta je šibka; pridelka ni niti tretjino, kakor bi ga moralo biti. Sadja je malo. Tudi krompirja, s katerim se letos skoraj vsa dežela hvali, pri nas ni veliko; je reven, sneden in že gnije. Dobro se je obnesel fižol. Koruze je tudi precej. — V Gornji Vipavski dolini je pa položaj veliko ugodnejši kot na Kanalskem. Sena so tudi tu nakosili dovolj, otava pa je še obilnejša. Vinska letina je srednja. Nekateri vinogradi so prav zdravi in so dali mogoče kakor lani, veliko jih je pa prav revnih. Jesenski pridelki: krompir, fižol, koruza so prav lepi. Žitna letina je bila tudi tu piškava, ajde pa sploh ne sejejo. Ker po dolini preveč razsaja in klesti burja, je sadjereja pičila. Kjer je bolj zavetno, kot v Podragi, na Slapu, Ložeh, Mančeh, deloma Sv. Vidu na Gočah, tam je tudi sadje. Letos so imeli tam precej breskev in hrusk. Še razmeroma ugodno letino na Zgornjem Vipavskem je pospešila moča. Dolina nima močne zemlje, plast humusa je tanka, zato se hitro občuti suša. Letošnji pogosti dežji so prijali zgornjevipavskemu kmetu in so mu zboljšali in pomnožili poljske pridelke.

JAVNA DELA V NOVI OBČINI RAŠI

Trst. — Italijanski senat in parlament sta sprejela zakon, ki nosi datum od 21. avgusta in s katerim se je določil znesek osmih milijonov za cestna in higijska dela v občini Raši (Arsia). Besedilo zakona navaja poleg imena Arsia v oklepaju, še dopolnilni izraz "Pozzo Littorio". Znesek se bo uporabil v treh zaporednih letih. Podrobnejši načrt bo izdelalo ministrstvo za javna dela sporazumno z notranjim in finančnim ministrstvom. Država bo izvršila s tem tudi razna dela, ki spadajo v delokrog občine in pokrajine. Čim bodo ta dela končana, jih bo država prepustila občini, odnosno pokrajini, in sicer brezplačno, toda pod pogojem, da bodo vedno določena za javno korist.

Ker je bil istočasno določen znesek 42.000.000 za drugo občino, odkoder dobiva Italija premog, namreč za Carbonio, je jasno, da gre predvsem za dela, ki naj omogočijo čim izdatnejše izkoriščanje teh premogovnikov in s tem zmanjšanje uvoza v dosego avtarkije.

Slovenska restavracija

ima vedno na razpolago svežo in dobro hrano, najboljša vina ter vedno sveže pivo.

Gostje imajo na razpolago tudi lepo urejeno ZIMSKO in LETNO KEGLJIŠČE.

MARIJA SANCIN

JORGE NEWBERRY 3372

70 LETNICO JE PRAZNOVAL

Gorica. — V Solkanu je praznoval 70 letnico svojega življenja msgr. Ivan Koršič. Jubilat se je rodil v Solkanu, a študiral je v Gorici. Leta 1898, je bil postavljen za vojaškega kurata pri mornarskem poveljništvu v Puli, kjer je ostal do prevrata. Po vojni je bil dekan v Kobaridu, potem pa se je preselil v Solkan. Na mnoga leta!

NA CESTI SE JE PONESREČIL

Trst. — Ko se je vračal domov je na cesti po nesreči padel 70 letni zidar Ivan Pipan. Z rešilno postajo so ga poslali v bolnišnico, kjer o mu zdravniki ugotovili, da ima poškodovana rebra in težke notranje poškodbe.

NESREČA NA MORJU

Zaradi močne burje je prišlo na morju nedaleč od Rogoznice pri Omišu do hude nesreče, v kateri je našel smrt Gregor Jager, upokojeni višji revizor, star 63 let, po rodu iz Rojana pri Trstu. Jager je živel v Splitu s 35 letno Mileno Avguštinovo iz Ljubljane. Že pred mesecem se

sta se nato krepko držala na valovih skoro do jutra, ko je Jager izginil v globini. Mileno Avguštinovo so pozneje rešili.

PREUREDITEV SEJMIŠČA

Trstovo pri Ilirski Bistrici. — Prostor za živinsko sejmišče med glavno cesto in cesto, ki pelje na postajo, že delj časa prevrejujejo. Trnovski podjetniki, zlasti gostilničarji in trgovci se dobro zavedajo donosa, ki jim ga dajejo razni sejmi, med katerimi so danes najboljši obiskovani živinski. Zato so priredili akcijo za zbiranje prostovoljnih prispevkov, ki naj bi se porabili za preureditev živinskega sejmišča. Prostor, ki je zato določen, je nekoliko močvirnat in zlasti v deževnih dnevih neprimeren za svoj namen. Z darovanim denarjem bodo sejmišče sedaj preuredili, predvsem pa poskrbeli za kanalizacijo in dober odtok vode. Zbirka je baje toliko znesla, da bo krila predvidene stroške za material in strokovne delavce. Za dovoz materiala in odvoz zemlje so ponudili brezplačno svojo pomoč trnovski posetniki. Na ta način ne bo

S KAMJONA JE PADEL

Ilirska Bistrica. — Ko je hotel stopiti s kamjona, se je ponesrečil 56 letni Matej Jakšič. Z rešilnim avtomobilom so ga prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti mesec dni.

TIHOTAPSKA AFERA

Na Reki je končana preiskava, ki so jo vodile italijanska finančna oblastva zaradi velike tihotapske afeze. Prijeti so tihotapeci, ki so prenašali zlato in briljante s Sušaka na Reko in obratno. Vrednost prehitapljenega blaga znaša okoli tri milijone dinarjev. Na Reki so v zvezi s to afero zaprli devet oseb.

Z JEZA ELEKTRARNE V DOBLARJU JE PADEL V SOČO

Čuvaj velikega jeza doblarske elektrarne v Podselih je opravljal svojo službo na mostišču visoke naprave. Nepričakovano se mu je zavrtelo v glavi in je v otmotici padel v Sočo, ki pod zatvornicami k sreči ni bila globoka. Neki delavski tovariš je skočil za njim in ga izvlekel iz vode. Pri padcu si je zlomil levo roko in je dobil še druge rane. Odpeljali so ga v goriško bolnišnico.

DUHOVNIŠKE VESTI

Gorica, septembra, 1940. — Pred časom so listi poročali, da je bil upokojen šempaski župnik Miha Kragelj, sedaj pa je bil, tudi na lastno prošnjo upokojen župnik v Oseku, Franc Franke. Kot upravlja šempaski župnik še nadalje svojo župnijo, tako bo tudi oseški ostal na do sedanjem mestu kljub upokojitvi. Pod oseško župnijo spada tudi bužjepotna cerkev Matere Božje na Vitovljah, ki leži precej visoko pod Trnovskim gozdom (z nekoliko nižje ležečo istoimensko vasico), radi česar je upravljanje te župnije precej naporno, zlasti za 66 letnega župnika Franketa. Če mu bo zablajano zdravje dopuščalo, da bo vztrajal v upravljanju župnije še leto dni, bo prihodnje leto v septembru praznoval 40 letnico svojega prihoda v Osek.

TRŽAŠKE VESTI

Trst. — V zvezi z 20.000 italijanskih delavcev, ki so že deloma odšli na delo v nemške tovarne, je odpotovalo dne 22. oktobra v Nemčijo tudi 156 delavcev iz Trsta.

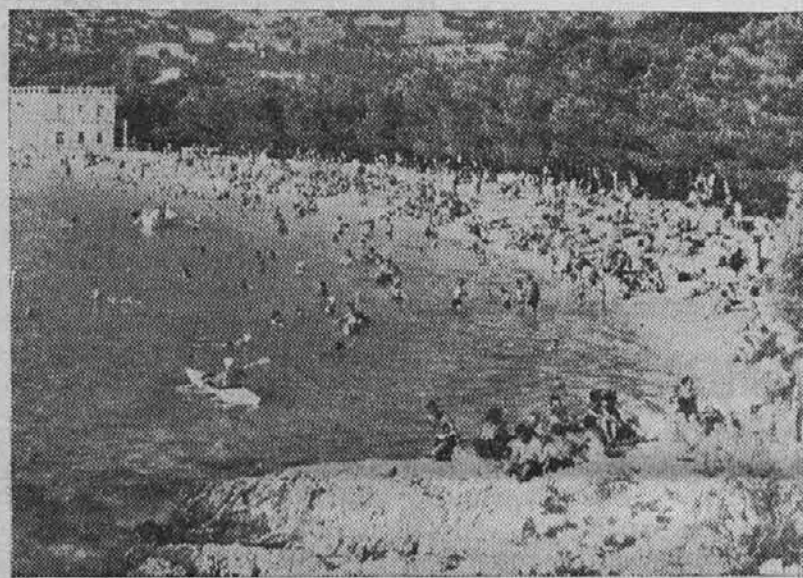
Trst. — Proizvodnja električne struje v Italiji je tega leta znatno porastla napram lanskemu letu. V teku prvih sedem mesecev 1939 je proizvodnja znašala 10.128 milijonov kWh, medtem ko je v istem razdobju letošnjega leta znašala že 11001 milijonov kWh.

Krojačnica

Kjer se izdeluje obleke po naj-novejši modi in zmernih cenah. Rojakom se priporoča

MARTIN TURK

24 de Noviembre 1915 - Bs. Aires

Plaža v Makarski

je podal Jager v Mileninem spremstvu s svojo majhno jadrnico na križarjenje vzdolž jadranske obale. Pri Makarski je naenkrat začela razsajati močna burja.

Ladjico je ponoči prevrnilo in oba

s to regulacijo obč. blagajna popolnoma nič prizadeta.

PRODUKCIJA CELULOZE V ITALIJI

Po informacijah italijanskih uradnih krogov bo letos znašala produkcija celuloze 1.000.000 stotov. Lanskega leta so producirali samo pol milijona stotov, a l. 1934. samo 70 tisoč stotov. Italijani upajo, da bo produkcija celuloze v l. 1944. dosegla 3 do 4 milijone stotov, kar bi popolnoma zadostovalo za kritje domačih potreb.

KOLIKO RIB POJE GORICA?

Zaradi brezmesnih dni hitro raste konsum vsakovrstnih rib. L. 1939 je po uradnih podatkih porabila Gorica skoraj 98.000 kg rib, v prvih sedmih mesecih letošnjega leta pa že okrog 54 tisoč kilogramov. Največjo porabo rib smo imeli v maju, nad 13.000 kg. V zadnjih dveh mesecih je konsum padel, ker ni prišlo več toliko blaga na trg. Cene v Gorici so skoraj enake cenam v Trstu in Vidnu. Jegulja velja v vseh treh krajih okrog 16 lir kg, sardele in slične vrste so pa po približno 8 lir za kilogram.

Letos kakor prejšnja leta KROJAČNICA LEOPOLD UŠAJ

vam nudi najmodernejša blaga znanih tovarov CAMPER in SAINFIELD.

Vedno kakor vam je znano delo prvovrstno in cene nepretrane!

GARMENDIA

4947

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost. razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznanega specialista za navedene bolezni Dr. A. AZAGUIRRE.

Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obistih, jetrah, želodcu, živčevju, glavobol in revmatizem.

Zenske bolezni

Analizacije krvi, vode itd. so izvršene po Profesorju Narodne Univerze v Buenos Airesu Dr. I. Raffo.

RAYOS X, DIATERMIA in ELEKTRIČNO ZDRAVLEJNJE.

Zdravniški pregled \$ 3.—

Sprejemamo: od 9—12; pop. od 15—21. — Ob nedeljah in

praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

(1 kvadro od Av. de Mayo v višini 900)

SLJIVOVICA

ŽGANJE

PELINKOVEC

VERMUT

Zlatko Badel

Avenida Maipú 3146-50, Olivos F.C.C.A.

U. T. Olivos (741) - 1304

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Izkoristiti je treba vsako ped zemlje!

Ljubljana, v septembru. — Vremenske razmere v letošnjem poletju so bile zelo slabe in zemlja je le slabo mogla poplačati trud, ki je bil letos v tako čudnih razmerah vložen v dela na poljih, v vinogradih in sadovnjakih. Mnogo delovnih moči je bilo letos odtegnjenih delom na polju, prav tako pa je primanjkovalo za dela tudi vprežne živine.

Mesta in naselja je zato obremenjeno naraščanjem nerednih razmer na živilskem trgu, saj je vsakdo lahko od blizu opazoval, kako se je poleg nenavadnih razmer proti redni oskrbi z živilskimi potrebščinami zarotilo celo še — vreme.

Prišla je jesen, ki je na srečo prinesla nekaj lepših dni. Tako so si lahko opomogli vsaj tisti pozni sadeži, ki potrebujejo sonca in toplote največ ravno v septembrskih dnevih. Listi prinašajo v teh dneh poročila o tem, kako se po raznih občinah snujejo aprovizacijski odbori, ki bodo skrbeli za redni dotok prehrane v mesta, za preskrbo z najpotrebnejšimi potrebščinami za zimo pa skušajo posredovati tudi vrhovne državne oblasti, ki jim je znan položaj v pasivnih pokrajinah.

Za prihodnjo letino se bodo morala začeti dela že to jesen. Predsem moramo skrbeti zato, da bodo vsaj vsa dosedanja polja obdelana, tako da bomo s svoje strani storili vse, da bo njihova donosnost najvišja.

Računati pa moramo s tem, da se bodo težave s prehrano v bodoče še večale in da bomo morali računati s tem, da bo dovoz tistih potrebščin od drugod, ki naj krijejo naš primanjkljaj, zmerom težji in šibkejši. Izostati seveda ne bo smel, ker je naša zemlja že preveč izžrpana, da bi mogla zakriti vso našo pasivnost, toda računati moramo s tem, da so tudi nekatere druge pokrajine še bolj pasivne od naših in da se bodo zato potrebe vseh mogle le deloma upoštevati.

Proti temu zlu, ki nam mogoče grozi v večji ali manjši meri, se moramo boriti z samoobrambo. Predvsem moramo gledati na to, da čim bolj raztegnemo površino tiste zemlje, ki je vsaj nekoliko donosna in plodna. Načelo nam mora biti, da niti pedi plodne zemlje ne sme ostati neobdelane.

Pri nas je še mnogo zemlje, ki zaradi pomanjkljivih melioracijskih del ne rodi toliko, kolikor bi mogla. Za javna dela v večjem obsegu bo trenutno pač malo manj denarja na razpologo, vendar pa bi se številna dela dala opraviti v manjši obsegi ali pa okrajni skupnosti. Ta dela bi bila zlasti dobrodošla sedaj, ko bi se lahko od tako blizu utemeljila in razložila njihova umestnost

in potreba. Po drugih državah, zlasti v Švici, se je na zborih okrajnih samouprav določilo in izračunalo, koliko hektarjev zemlje se mora zaradi sedanjih razmer prepustiti in priključiti poljedelski obdelavi.

Pred dobrim četrto stoletja je našo domovino že zajela nesreča, ki je na najtežja poljedelska dela privzela tudi kmečke žene in dekleta. Mož in fantov ni bilo doma, kmečke matere so morale zagrabiti tudi za najtežja poljedelska orodja.

Največja nesreča nas sicer še ni doletela, toda zgodilo pa se je že, da so morali naši možje in fantje na večtedenske in večmesečne vaje zdoma. Odsila je tudi vprežna živina. Vendar pa se lahko reče, da vsaj v glavnem poljedelska dela pri nas niso občutno zastala, prevelikih vrzeli vsaj v naši ožji domovini ni bilo.

Ker pa računamo na to, da naša polja v svoji donosnosti v drugem letu ne smejo zaostati, moramo vendarle poudariti, da za tako težko izžrpavanje zemlje in njenih sadežev ženska delovna moč ne more priti stalno in samo ona kot edina v poštev.

Naše kmetije so večinoma majhne, ni redko, da obdeluje svoja polja samo ena moška delovna moč. Pri nas ni velikih kmetij, kjer bi lahko poleg gospodarja živelo na domu še več hlapcev. Takih kmetij, kjer dela samo ena moška delovna moč, to je kmečki gospodar sam, je pri nas v Sloveniji gotovo več tisoč. Od teh nekaj tisoč kmetov bo torej v veliki meri odvisno, ali bodo ta naša polja, ki bodo za novo letino še bolj obdelana in pognojena, rodila tisto, kar morajo roditi, ker bo sicer stiska še hujša kakor je bila letos.

Za usodo in mirno delo teh nekaj tisoč mož na naših kmetijah pri glavnih poljskih delih moramo že sedaj poskrbeti. Po drugih državah, zlasti pa v Švici, so že sestavili popisne pole takih kmetij, kjer dela gospodar kot edina moška delovna moč. Država računa na donosnost njegovega posestva prav tako, kakor na njegovo pripravljenost v službi domovine.

Ker se je bati, da bo primanjkovalo delovnih moči, moramo poskrbeti vsaj zato, da bodo zaposleni doma tisti, ki so vsako leto ob določenih časih morali v tujino, da so lahko tam našli delo in zaslužek. Čudno bi res bilo, da bi se pri nas samih ponekod čutilo pomanjkanje poljedelskega delavstva ali bi pa moralo zaostajati delo na poljih zato, ker ni moških delovnih moči, medtem pa bi morali odhajati v tujino vlaki sezonskih delavcev.

Kakor se moramo za bodočo letino odločiti zato, da bomo obdelali vsako ped plodne zemlje, prav tako moramo k delu pritegniti sleherno moč, ki je do sedaj mogoče morala hoditi celo v tujino, da si je našla nekaj sredstev za obstanek.

GOVOR KNEZA PAVLA NA PRAZNIK ZEDINJENJA

Na praznik 1. decembra t. l. je govoril vsem Jugoslovanom na radio knez namestnik Pavle sledeče: V tem svečanem trenutku, ko vsi Jugoslovani, duhovno zedinjeni in čvrsto povezani v svoji dragi domovini, dostojanstveno proslavljajo 1. december leta 1918. dan svojega zedinjenja, pošiljam svoj pozdrav vsem Srbom, Hrvatom in Slovincem v globoki veri v srečno bodočnost naše kraljevine. Današnja proslava dneva zedinjenja pada v resne in težke čase. Večina sveta je v oboroženem sporu in vojna besni na mnogih straneh. Treba je ohraniti vso resnost in hladnokrvnost, da bi se obvarovalo državo od vojnega požara. Naša država vodi miroljubno politiko in želi prijateljstva ter sodelovanja z vsemi svojimi sosedji, ki spoštujejo njeno neodvisnost in njeno neodvisnost. Naša država ni ustvarjena za zeleno mizo. Naša država je rezultat brezmejnih žrtv in naporov velikih pokolenj. Njeni temelji počivajo na kosteh njenih najboljših sinov, ki so s svojo krvjo odkupili pravico do življenja, svobode in neodvisnosti. Cele generacije od očeta do sina so nosile luč narodne svobode, dokler ni prišlo do ustvaritve te velike narodne zamisli. Naši ljudje so čvrsto povezani s to zemljo, ker vedo, s kolikimi žrtvami so si pridobili pravico, da živijo in gospodarijo z njo. Naša država je kljub svoji nevtralnosti v tem sporu izpostavljena mnogim težavam, ki izvirajo iz zunanjih dogodkov. Za nas je zelo vzpodbuden prizor, da v takih trenutkih vidimo ves naš narod zedinjen okoli svojega kralja, kako mirno in dostojanstveno prenaša vse neizbežne žrtve. Izkoristim naj to priliko, da izrazim svoje veliko priznanje vsem Jugoslovanom zaradi velike narodne zavesti, ki jo kažejo v sedanjih resnih trenutkih. To nam vsem vliva vero, da bo naša država srečno prebrodila vse težave, s katerimi se mora boriti in da bo obvarovana pustošenja vojne in njenih še težjih posledic. Živiljska sila našega naroda, ki se sedaj manifestira, nam daje nove dokaze, da moremo z zaupanjem gledati v svojo bodočnost. To državo varujejo rodovi, ki so vredni svojih velikih prednikov. Zaradi tega se moremo mirno posvetiti svojemu vsakdanjemu delu zavedajoč se svoje moči in svoje pravice. Živel kralj! Živela Jugoslavija!

BOLGARSKI LISTI O NAŠEM ZEDINJENJU

Bolgarski listi objavljajo članke o priliki praznika narodnega zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovincem. List "Dnes" objavlja na prvi strani članek pod naslovom "Praznik Jugoslavije", v katerem pravi: Bolgarsko javno mnenje, ki dobro pozna tesne in prijateljske vezi, ki so med obema državama zlasti od leta 1937. ko je bil podpisan zgodovinski sporazum med Bolgarijo in Jugoslavijo, ne more, da se ne bi ude-

ležilo tega velikega praznika naše zahodne sosede. Prijateljstvo med Sofijo in Beogradom predstavlja brez dvoma podlago za dobro bodočnost balkanskih narodov, trudeč se, da skupno razumeta svoje prave naloge in težnje obeh držav, tvorijo možnost za medsebojno sodelovanje in vspostavitev trajnega prijateljstva. Vprav zaradi tega se bolgarska javnost ob priliki jugoslovenskega narodnega praznika pridružuje tradicionalnemu jugoslovensko-bolgarskemu prijateljstvu in želi, da se sodelovanje med obema prestolnicama razvija neprestano v duhu skupnega razumevanja.

PROSLAVA ZEDINJENJA V TUJINI

Po vseh evropskih prestolnicah so bile 1. decembra proslave našega narodnega praznika s službo božjo in drugimi prireditvami, ki so se jih udeležili naši diplomatični zastopniki ter Jugoslovani, ki žive v tujini. Posebno lepe proslave so bile v Sofiji, Berlinu in Bernu.

SPORAZUM MED SRBI IN HRVATI

O pomešanosti Hrvatov s Srbi na hrvaškem ozemlju piše "Hrvatski dnevnik" in ugotavlja, da imajo Srbi vso pravico skrbeti za svoje sonarodnjake na Hrvaškem, kakor imajo Hrvati pravico, da gledajo na dele svojega naroda, ki bivajo izven ozemlja Hrvaške banovine. Napadna politika poveljne dobe je privredla do tega, da so se interesi obeh narodov začeli križati in da je prišlo celo do tega, da so se začeli majjati temelji države. Toda knez namestnik Pavle je bil tisti, ki je pokazal pravo pot in je spoznal, da je rešitev države v tem, da se zadovolje upravičene zahteve Hrvatov in jim da tisto, za čemer so stremeli že vseskozi, List pravi dalje, da to resnično razumeta hrvaški in srbski narod, pa čeprav se najdejo še redki taki ljudje, ki jim sporazum ni pogodu. Ogromna večina dobrih Jugoslovanov pa smatra, da je danes sporazum dejstvo, ki se o njem sploh ne sme več razpravljati. Pač pa je po mnenju lista treba dopustiti razpravo o vprašanih, ki doslej še niso bila rešena.

NAŠ IZVOZ SE JE ZMANJSAL

Izvoz iz naše države je bil v oktobru manjši kakor lani v istem mesecu, po drugi strani pa se je povečal uvoz tako, da je bila naša trgovinska bilanca za imenovani mesec pasivna za 116.6 milijona dinarjev. Če pa vzamemo vseh letošnjih 10 mesecev, pa ugotovimo, da je bila naša trgovinska bilanca aktivna za 730 milijonov dinarjev. Izvoza je bilo namreč za 5 milijard in 613 mili-

jonov dinarjev, uvoza pa za 4 milijarde in 882 milijonov dinarjev. Lani je bilo v istem času izvoza za 4169 milijonov, uvoza pa za 3980 milijonov dinarjev. Visok dvig izvoza gre le na račun povišanja vrednosti izvoženega blaga in sicer 33%, po količini pa se je povečal le za 5%. Uvoz pa se je po količini povečal za 14%, po vrednosti pa za 22.4%.

PROIZVODNJA SLADKORNE PESE V SLAVONIJI

V vsej Slavoniji so sladkorno peso že pobrali in jo odposlali v sladkorne tovarne. Večinoma je bil pridelek obilen in dober, ponekod pa celo zelo odličen. Samo vas Sarvaš je pridelala 96 vagonov pese. Ker so tovarne letos dajale boljše ceno, so slavonski gojitelji sladkorne pese zaslužili lepe denarje. Podobno je tudi v Vojvodini, kjer je ta kultura še bolj razširjena.

SABOR PRAVOSLAVNE CRKVE

Arhijerejski sabor srbske pravoslavne cerkve se je sestel pod predsedstvom patriarha dr. Gavriila v Beogradu. Zbrali so se skoraj vsi pravoslavni episkopi in se udeležili najprej slovesnosti v patriarhijski kapeli, na kateri je patriarh poudaril pomen sedanjega zasedanja, rekoč, da "mora srbska pravoslavna cerkva prav sedaj podvojiti svoje napore za koristi srbskega naroda". Potem so odšli vsi v zborovalno dvorano, nakar je patriarh začel zasedanje. Izvolili so posamezne delovne odbore. Zasedanje je trajalo teden dni.

Stavbinska stavka naglo končana

V soboto 21. septembra dopoldne so tudi v Ljubljani agitatorji sprožili nepremišljeno in protizakonito stavko stavbinskega delavstva, ki je bila prav za prav odmev v Mariboru začete stavke. Ne izdamo nobene skrivnosti, če povemo, da sta bili obe stavki sproženi po skrivnih navodilih od "zgoraj" in sicer od tistih propagatorjev, ki so mislili, da je zdaj najbolj primeren čas za to, da se z draginjo razburijo množice. Oblastem je bilo že od srede avgusta znano, da so komunistični agitatorji nadelu in da pripravljajo akcije, ki naj bi pokazale, kako močna je podtalna in ilegalna organizacija. Zato napovedani stavki v Mariboru in v Ljubljani nikogar nista presenetili. Pač, presenetili sta najbolj organizatorje stavk same, ko so videli, kako malo razumevanja ima trezno in razsodno delavstvo za njihove bojevitve fraze. Presenečenje je bilo zanje tem hujše, ker so povsod

Aleksander Štoka

STAVBENO TEHNIŠKO
PODJETJE

Se priporoča našim rojakom.
ALVAREZ THOMAS 1035
U. T. 54 - 2756
Buenos Aires

Zobozdravnica

BERTA KURLAT SCHIFFRIN
Sprejema vsak dan od 2 popoldne do 8 ure zvečer.
Kdor si želi zdraviti ali staviti zobe naj se dogovori za čas. Delo trpežno — Cene zmerne.
RODRIGUEZ PEÑA 594
Prvo nadstropje
Bs. Aires U. T. 35-3594

ZENITNA PONUDBA

Jugoslovan, star 33 let, postaven, imam stalno službo z mesečno plačo 240 pesov. Želim znanja v svrhu ženitve z dekletom v starosti od 23 do 30 let. Naslov: "Ponudba", G. C. Díaz 1657, Buenos Aires.

Trgovina čevljev
BELTRAM

Vsakovrstna izbira čevljev in copat.
Dto. Alvarez 2288 — Paternal
Buenos Aires

RESTAVRACIJA

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravnosti tudi za svatbe.
Oprava in sobe za prenočišče popolnoma prenovljene
Rojakom se priporoča lastnik
EMIL ŽIVEC
Osorio 5085 — La Paternal

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU
Ne pozabite
FOTO "LA MODERNA"
S. SASLAVSKY
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

Dr. Nicolás Martín

ODVETNIK
ZA TRGOVSKE ZADEVE
Posvetovanje za naročnike Slovenskega lista brezplačno.
ARENALES 1361
U. T. 41-3520, Buenos Aires

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k
Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH
KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI
ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO
Za ske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specialisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni
ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE
Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.
GOVORI SE SLOVENSKO
CALLE CANGALLO 1542

POSLUŽUJTE SE PODJETIJ, KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU!

Kavarna in pizerija

Razna vina — Vsakovrstni likerji in vedno sveže pivo.
Rojakom se priporoča
PETER FILIPOVIĆ
WARNES 2101 esq. Garmendia
U. T. 59 - 2295
La Paternal Bs. Aires

Ana Chrpova

Slov. babica
dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovincem. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.
ENTRE RIOS 621
U. T. 38, Mayo 8182

